Codi: 106453
Crèdits: 6
Caràcter: FORMACIÓ OPTATIVA
Matèria: CONTEXT I DESENVOLUPAMENT EN ÀMBITS ESPECÍFICS (MENCIÓ)
Curs: QUART
Semestre: SETÈ
Equipo docente: pendent
Hores de dedicació: 150h
Horas lectives: 72h
Hores autònomes: 78h

CONTINGUTS DE LA MATÈRIA

Aquesta matèria està formada per vuit assignatures optatives de caràcter pràctic. En ella es treballaran processos i coneixements com la manipulació de l'espai en les seves vessants funcional i lúdica; la innovació en el disseny i l'evolució en l'ús dels objectes; la generació de missatges des de la complexitat i la transversalitat dels mitjans de comunicació visual contemporanis; la producció d'imatges des de l'extraterritorialitat de la narrativa visual; la creació a partir de la contemporaneïtat de les tècniques tradicionals, i l'elaboració de continguts propis de les pràctiques artístiques contemporànies.

Assignatures de la matèria:
PRÀCTIQUES DE LA MATÈRIA 1.
PRÀCTIQUES ARTÍSTIQUES 1.
PRÀCTIQUES DE COMUNICACIÓ I NARRACIÓ VISUAL 1.
PRÀCTIQUES DEL DISSENY 1.
PRÀCTIQUES DE LA MATÈRIA 2.
PRÀCTIQUES ARTÍSTIQUES 2.
PRÀCTIQUES DE COMUNICACIÓ I NARRACIÓ VISUAL 2.
PRÀCTIQUES DEL DISSENY 2.

PRÀCTIQUES DEL DISSENY

Aquestes assignatures tenen com a objectiu aprofundir en les pràctiques del disseny (objectes, espais, experiències, serveis, etc.) en qualsevol dels seus àmbits d'aplicació, amb una orientació tant productiva com especulativa.

Amb la finalitat de fer lectures prospectives davant de noves realitats i necessitats, es posarà l'atenció en les persones i les seves experiències, proporcionant a l'alumnat les eines i metodologies necessàries per investigar, analitzar i proposar solucions a problemes existents i futurs.
A través del treball teoricopràctic es formalitzaran propostes orientades a les persones usuàries i als seus entorns, atenent a la pràctica col·laborativa, els materials, l'ecologia i els processos, tant tradicionals com contemporanis.
Sectors professionals: estudis de disseny industrial i de producte, departaments d'innovació i tendències, disseny d'espais, comissariat d'exposicions, consultories de disseny i serveis, educació, centres de recerca i desenvolupament, estudis de comunicació, institucions culturals, publicacions especialitzades, així com àmbits de projecció, producció, mediació i educació en el context del disseny.

PRÀCTIQUES DE LA COMUNICACIÓ I LA NARRACIÓ VISUAL 2

És una assignatura optativa que forma part de la matèria «Context i desenvolupament en àmbits específics» del segon semestre de quart curs.
Es planteja com un taller teoricopràctic: un espai d'investigació i experimentació formal, material i conceptual orientat a comprendre els llenguatges i els sistemes de producció, així com la seva relació amb les pràctiques del disseny.
Es tracta de l'última assignatura de metodologia projectual, en la qual es completen i consoliden els coneixements conceptuals, metodològics, formals i procedimentals necessaris per al desenvolupament d'un pensament crític i d'un llenguatge creatiu personal i rigorós, imprescindibles per a la realització de projectes.
Al llarg de les sessions s'analitzaran perspectives «híbrides» entre el disseny, l'art i l'artesania. Per a això, es plantejarà un bloc d'exercicis breus i un bloc d'investigació a llarg termini, amb l'objectiu que l'alumnat sigui capaç de qüestionar-se, investigant, experimentant i aprenent de l'experiència, per trobar, conèixer i aprofundir en un llenguatge propi i diferenciat.

OBJECTIUS

- Establir la transdisciplina com a pràctica habitual, amb la finalitat de generar noves experiències i interseccions entre els diferents àmbits.
- Utilitzar el context local i global com un territori de referències permanents i com a punt de partida dels processos d'anàlisi i creació.
- Qüestionar els principis culturals, morals i ètics establerts, amb la finalitat de potenciar el posicionament ètic del creador.
- Abordar dilemes teòrics que permetin establir hipòtesis, definir un marc teòric inicial i formalitzar una proposta.
- Experimentar noves metodologies d'investigació i creació.
- Aplicar tècniques, procediments i instruments propis del disseny, les arts visuals i la comunicació en funció de les necessitats de cada projecte.
- Desenvolupar els aspectes comunicatius i estètics: llenguatges visual, objectual i espacial.
- Entendre l'experimentació com a mètode d'investigació i coneixement de nous llenguatges.
- Aplicar les tècniques i recursos necessaris per a la representació d'objectes i espais a escala, mitjançant maquetes i prototips, segons els

requeriments de cada projecte.

CONTINGUTS

Donat el caràcter teoricopràctic de l'assignatura, es plantegen exercicis tant per contextualitzar com per introduir l'alumnat en l'àmbit del disseny i la comunicació visual. Cada exercici comptarà amb una introducció teòrica prèvia, així com amb un comentari i una conclusió després del seu lliurament.

En els blocs teòrics s'exposaran conceptes i referents relacionats amb la comunicació i la narració visual, vinculats a noves perspectives en l'àmbit del disseny, l'art i l'artesania. Els treballs pràctics permetran a l'alumnat desenvolupar una reflexió pròpia sobre els paràmetres que intervenen en la comunicació visual. Aquests exercicis es realitzaran tant a l'aula com fora d'ella, de manera autònoma, aplicant les diferents metodologies presentades a classe.
A manera d'introducció, els exercicis es plantejaran amb el suport de referències i una presentació que indicarà el tema i el treball a desenvolupar. Aquests exercicis inicials tenen com a objectiu centrar l'interès de l'alumnat en un tema, concepte o idea a partir del qual desenvoluparà un projecte personal.
En totes les sessions es duran a terme revisions i anàlisis de l'evolució del treball en curs, que culminaran amb la presentació, revisió i posada en comú en el grup, fomentant l'autocrítica i l'anàlisi de projectes.
L'alumnat presentarà les conclusions de cada exercici en finalitzar-lo, utilitzant els recursos audiovisuals, gràfics, matèrics o performatius que consideri necessaris.
Es proposaran lectures, visites a exposicions, conferències i presentacions relacionades amb l'assignatura, i s'avaluarà la posada en comú dels aprenentatges derivats d'aquestes activitats.

METODOLOGIA

Atès que es tracta d'una assignatura de taller amb una càrrega eminentment pràctica, el pes metodològic recau en el desenvolupament d'una sèrie de blocs pràctics a través dels quals s'aniran introduint diversos temes de debat i eines metodològiques d'investigació i creació que acompanyaran l'alumnat en el desenvolupament d'un projecte personal.

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 150h
Horas d'activtats dirigides: 60h (40%)
Horas d'activitats supervisades. Inclouen les hores d'evaluació: 12h (8%)
Horaes d'aprenentatge autònom: 78h (52%)

Actividtat dirigida:
Presentació i discussió de continguts teòrics, referències i casos d'estudi i/o visites i/o presentacions d'experts.
Metodologia d'aprenentatge: valoració i discussió crítica col·lectiva i/o exposició de continguts pràctics i debat.
Descripció: a l'inici de cada projecte, el professor farà una descripció oral exhaustiva sobre el tema a desenvolupar, que s'acompanyarà de l'enunciat corresponent a cada projecte.
Així mateix, es duran a terme sessions d'introducció a les temàtiques proposades, siguin referencials, teòriques, tècniques o pràctiques, per tal de facilitar la plena integració dels coneixements necessaris per al desenvolupament dels projectes.
Seguiment supervisat pel professor: discussió i posada en comú de continguts i realització d'exercicis a l'aula o al taller.
Presentació pública i discussió: les hores de treball a l'aula inclouran el seguiment del desenvolupament del treball, i l'alumnat serà guiat mitjançant tutories per donar suport al compliment dels requisits exigits en el desenvolupament dels projectes.
Es plantejaran dinàmiques de treball en grup per proposar qüestions, plantejaments del projecte, generació d'idees i anàlisi de referents.

Activitat supervisada:
Assessorament sobre els processos de formalització de cada projecte, mitjançant el diàleg constant en el procés d'aprenentatge amb els equips docents. Aquest diàleg permet una atenció i un seguiment personalitzat dels projectes de l'alumnat i constitueix una garantia de qualitat formativa per resoldre dubtes en cas de dificultats en relació amb els continguts de les matèries, així com per realitzar un seguiment molt proper del procés d'aprenentatge.

Activitat autònoma:
Recerca de documentació: fonts primàries, bibliografia, casos d'estudi i referents. Lectura de textos. Treball pràctic autònom.
Tractament de la informació i/o lectura comprensiva de textos i/o lectura comprensiva d'elements formals i matèrics.
Descripció: l'alumnat haurà de desenvolupar el treball teòric i pràctic proposat als tallers de manera autònoma, amb la finalitat de completar els temes i projectes plantejats a classe. Posteriorment, s'avaluarà mitjançant el seguiment en les activitats tant dirigides com supervisades.

SISTEMA D'EVALUACIÓ

Aquesta és una assignatura d'avaluació contínua; per tant, no compta amb la possibilitat d'un lliurament únic al final del curs. Tots els treballs que no siguin lliurats en la data indicada per l'equip docent seran penalitzats o directament no podran ser avaluats.

REAVALUACIÓ: en cas d'avaluació insuficient, l'alumnat podrà optar a la reavaluació d'un o diversos dels seus treballs sempre que compleixi els

requisits següents:
- Haver complert amb un 80% d'assistència a classe.
- Haver realitzat el seguiment obligatori per part de l'equip docent.
- Haver complert el termini de lliurament establert dels treballs.

La nota de reavaluació no serà en cap cas superior a 5 (suficient o aprovat).

L'assignatura és presencial i es prendrà nota de l'assistència (80%). En cas que l'alumnat tingui alguna complicació personal, laboral o acadèmica que li impedeixi seguir el desenvolupament de l'assignatura, haurà de comunicar-ho a l'equip docent, al tutor o tutora, o, en última instància, a la coordinació pedagògica del grau, per tal de poder trobar una solució a temps.
En cap cas s'acceptaran justificacions ni peticions de flexibilitat al final del curs.

ACTIVITATS I CRITERIS D'EVALUACIÓ

Activitat d'avaluació
Presentacions dels exercicis dels resultats parcials i/o finals.
Metodologia d'aprenentatge: comentari i revisió, individual o en grup, d'exercicis i resultats parcials o finals.
Descripció: entrevistes individuals o reflexions en grup del resultat general de l'assignatura en la seva fase final. Proves de procés i presentació del treball pràctic realitzat a l'aula i del treball autònom.

Els criteris d'avaluació en cadascun dels projectes realitzats al llarg de l'assignatura tenen com a objectiu valorar el compromís, la qualitat i l'autonomia de cada alumne, i els indicadors utilitzats són els següents:

1. Coherència amb els objectius plantejats a l'inici, tant generals com específics, i compliment d'aquests en la proposta final.
2. Rigor en la planificació del temps i coherència en el seguiment de la planificació. Autonomia.
3. Coherència interna del projecte en les relacions concepte–procés.
4. Claredat, qualitat i coherència en la comunicació i presentació del projecte.

Avaluació contínua a través del seguiment del procés d'aprenentatge (45%)
Avaluació de l'exposició i realització d'exercicis i treballs (40%)
Avaluació puntual a través de seminaris, debats, visites i altres activitats col·lec
tives (10%)
Actitud, participació i compromís amb el grup i la classe (5% de la nota final)

RESULTATS D'APRENENTATGE DEL TÍTOL

Coneixements:
KT01 Identificar els continguts, llenguatges i perspectives fonamentals per a l'anàlisi de la pràctica cultural contemporània en les seves diverses manifestacions.
KT03 Identificar els elements comuns i específics en els diferents llenguatges creatius.
KT06 Relacionar l'experiència singular de l'estudiant amb la realitat global contemporània en la presa de posició respecte al projecte propi.

Habilitats:
ST02 Aplicar les metodologies creatives pròpies de la titulació (basades en els elements comuns de les diferents disciplines històriques) als projectes d'art i disseny.
ST07 Treballar en projectes d'art i disseny de manera cooperativa i integrada en equips de composició heterogènia.

Competències:
CT02 Resoldre encàrrecs concrets externs en l'àmbit creatiu amb coneixements, tècniques i metodologies transdisciplinàries.
CT03 Aplicar, en els projectes creatius, conceptes de sostenibilitat, equitat de gènere, inclusió i recerca del bé comú, en consonància amb la consecució dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

RESULTATS D'APRENENTATGE DE LA MATÈRIA

Coneixements:
KM35 Identificar la metodologia adequada per a la tipologia de projecte en cada àmbit, aplicant els diferents mètodes de treball i desenvolupament del projecte (KT01).
KM36 Reconèixer l'àmbit creatiu específic i la seva relació amb l'àmbit professional al llarg dels projectes creatius realitzats en les diferents assignatures optatives (KT03).
KM37 Seleccionar les eines i recursos per a la comunicació dels àmbits específics en la materialització del projecte propi (KT06).

Habilitats:
SM31 Planificar el desenvolupament de projectes tant en el marc de treball professional autònom com en l'àmbit de l'empresa o les institucions públiques (ST02).
SM32 Produir projectes complexos dialogant amb professionals d'altres àmbits i gestionant coneixements propis d'altres disciplines de manera

resolutiva (ST07).

Competències:
CM28 Aplicar de manera autònoma els diferents mètodes d'investigació per al desenvolupament de projectes de disseny o artístics de manera específica o transversal (CT02).
CM29 Relacionar correctament les idees i transmetre-les amb eficàcia i creativitat utilitzant el mitjà adequat a cada situació comunicativa (CT03).

RESULTATS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA

Coneixements:
KA- Aplicar en el procés de creació nous llenguatges i procediments a través de l'experimentació (KM35).
KA- Reconèixer la transdisciplina com a element bàsic i positiu en el futur de la professió (KM36).

Habilitats:
SA- Aplicar les tècniques i les tecnologies adequades a l'àmbit en què es desenvolupa un projecte (SM32).
SA- Planificar les fases d'un projecte, prenent decisions en funció d'agents externs, condicionants i limitacions del context (SM32).
SA- Aplicar els processos adequats de materialització o proposta de producció de manera autònoma i/o a través de tercers per a la seva producció (SM31).
SA- Utilitzar recursos tècnics i conceptuals a partir d'una apropiació i transformació personalitzada de les eines materials i dels conceptes (KM37).

Competències:
CA- Fer propostes específiques en el camp de les arts i del disseny, així com saber formalitzar-les, aplicant estratègies, mètodes, instruments i llenguatges adequats a cada situació i context (CM28).
CA- Comunicar idees, processos i resultats de les fases del treball, emprant tècniques de formalització i recursos expressius en funció de la proposta i de l'interlocutor (CM29).

PROGRAMACIÓ

L'assignatura es desplega durant aproximadament 15 sessions de classe i 3 sessions de lliurament i avaluació. Els blocs que es tracten es distribuiran de la manera següent

SESSIÓ 1
Presentació de l'assignatura
BLOC TEÒRIC-PRÀCTIC: IDENTITAT

SESSIÓ 2
BLOC TEÒRIC-PRÀCTIC: COMUNICACIÓ

SESSIÓ 3
BLOC TEÒRIC-PRÀCTIC: MATERIALITZACIÓ

SESSIÓ 4
Presentació de propostes amb primeres idees de formalització

SESSIONS 5 – 10
BLOC D'INVESTIGACIÓ
Seguiment individual del projecte personal – treball al taller

SESSIÓ 11
BLOC D'INVESTIGACIÓ: PREENTREGA DEL TREBALL

SESSIONS 12 – 14
BLOC D'INVESTIGACIÓ
Seguiment individual del projecte personal – treball al taller

SESSIÓ 15
BLOC TEÒRIC-PRÀCTIC: EXPOSICIÓ

SESSIÓ 16
BLOC D'INVESTIGACIÓ: ENTREGA FINAL GRUP 1

SESSIÓ 17
BLOC D'INVESTIGACIÓ: ENTREGA FINAL GRUP 2

SETMANA DE REAVALUACIÓ

BIBLIOGRAFIA

-MUNARI, Bruno. *¿Cómo nacen los objetos? Apuntes para una metodología proyectual*. Gustavo Gili, 1983.
- BERGER, John. *Modos de ver*. Gustavo Gili, 1972.
- LUPTON, Ellen. *Thinking with Type*. Princeton Architectural Press, 2010.
- BOURRIAUD, Nicolas. *Estética relacional*. Adriana Hidalgo, 2006.
- SENNETT, Richard. *El artesano*. Anagrama, 2009.
- PATER, Ruben. *The politics of design: A (not so) global manual for visual communication*. BIS Publishers, 2016.
- SUDJIC, Dejan. *El lenguaje de las cosas*. Turner Noema, Madrid, 2009.
- RICARD, André. La aventura creativa. Las raíces del diseño. Ariel, 2000.
- Bibliografia a ser completada per a l'alumnat.